

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové, soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové a soudce JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **M. C.**, zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2020, č. j. MSK 5409/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 9. 2020, č. j. 19 A 12/2020-29,

takto:

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 29. 10. 2019, č. j. SMO/591381/19/DSC/Růž, o přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[2] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobu proti napadenému rozhodnutí žalovaného zamítl. Uvedl, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo řádně doručeno, vyvolalo zamýšlené právní účinky a odvolání odeslané z datové schránky společnosti Pomáháme a chráníme, s.r.o. (dále jen „společnost“) je odvoláním podaným touto společností v postavení zmocněnce žalobce. Při doručování právnické osobě, která má povinně zřízenou datovou

schránku, správní orgán nezjišťuje, kdo je jejím statutárním orgánem, neboť doručuje právnické osobě a nikoliv jejímu statutárnímu orgánu. Ten je jen osobou oprávněnou k přístupu do datové schránky a může k tomuto přístupu pověřit jinou fyzickou osobu ve smyslu § 8 odst. 6 písm. b) zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“). V posuzované věci bylo ve smyslu § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech rozhodnutí doručeno okamžikem, kdy se do datové schránky společnosti přihlásila osoba, která měla s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Bylo na tvrzeném novém jednateli společnosti, komu umožní činit úkony za držitele datové schránky.

[3] Nadto podle § 12 zákona o elektronických úkonech Ministerstvo vnitra zneplatní přístupové údaje osoby oprávněné k přístupu do datové schránky neprodleně po jejím oznámení. Zneplatnění přístupových údajů statutárnímu orgánu, přestane-li být statutárním orgánem právnické osoby, tedy předpokládá předchozí oznámení. Nic takového ovšem žalobce netvrdil. Podle žalobce mělo Ministerstvo vnitra zneplatnit přístupové údaje bez dalšího dnem, kdy změna byla zapsána do obchodního rejstříku, s tím se však soud neztotožnil. Soud neprovedl z důvodu nadbytečnosti žalobcem navržené důkazy, tj. důkaz datovou zprávou, výpisem z obchodního rejstříku a písemným stanoviskem Ministerstva vnitra.

[4] K samotnému přestupku krajský soud uvedl, že správní orgány posoudily jeho oznámení, fotodokumentaci a situační plánec v souladu s § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Podklady pro rozhodnutí tvořily ucelený důkazní rámec, správní orgán prvního stupně provedl dostatečné dokazování a vyhověl tak požadavku, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Z § 2 písm. o) zákona o silničním provozu nepřímo plyne povinnost řidiče zajistit (např. svou přítomností u vozidla) neodkladné odstavení zastaveného vozidla, vyžaduje-li to dopravní situace. Pokud toto řidič nezajistí a vozidlo ponechá v klidu, jedná se již o vozidlo stojící podle § 2 písm. n) téhož zákona. Závěr správních orgánů, že nezjištěný řidič porušil povinnost danou mu § 4 písm. c) a § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu v návaznosti na § 8 a přílohu č. 5 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, a že uvedené jednání vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, je podle krajského soudu správný. Soud nespatriil vadu výroku rozhodnutí v tom, že odkazuje na ustanovení vyhlášky bez dalšího rozlišení na odstavce. Výrok obsahuje i konkrétní označení dopravní značky a není proto pochyb, jakou povinnost blíže nezjištěný řidič porušil.

[5] Krajský soud doplnil, že protiprávní jednání nespočívalo v porušení zákazu vjezdu do pěší zóny, nýbrž v porušení zákazu stání v pěší zóně mimo vyznačená parkoviště; toto jednání bylo správně posouzeno jako porušení § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu; tato skutková podstata není v rozporu s obsahem správního spisu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se v kasační stížnosti neztotožnil se závěry krajského soudu ohledně doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a platnosti podaného odvolání. Statutární orgán jeho zástupce v rozporu se zákonem nedisponoval přístupovými údaji k datové schránce. Odvolání bylo podáno prostřednictvím přístupových údajů dříve oprávněné osoby, které již mělo Ministerstvo vnitra zrušit. Krajský soud navíc směšoval přístupové údaje oprávněné osoby a přístupové údaje pověřené osoby. Zatímco přístupové údaje pověřené osoby může zřídit osoba oprávněná prostřednictvím svého přístupu v administraci datové schránky, přístupové údaje oprávněné osoby generuje na základě zákona Ministerstvo vnitra a stejně tak je zrušuje. Oprávněná osoba pak může zřídit přístup do datové schránky pověřené osobě.

Statutární orgán společnosti neměl jako oprávněná osoba své přístupové údaje a nemohl zřízovat přístupové údaje pověřené osoby.

[7] Ustanovení § 12 odst. 1 zákona o elektronických úkonech na daný případ nedopadá, ale je potřeba vycházet z § 12 odst. 3 téhož zákona, ze kterého vyplývá povinnost správního orgánu zneplatnit přístupové údaje statutárnímu orgánu, který přestane být členem statutárního orgánu, a to „*bezodkladně po oznámení této skutečnosti*“. Podle názoru stěžovatele je přitom nutné za „oznámení“ považovat zveřejnění v obchodním rejstříku; tomuto závěru ostatně odpovídá § 6 odst. 2 správního řádu. Podle stěžovatele žalovaný nesprávně posoudil otázku, zda bylo vůbec podáno odvolání, a otázku doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[8] Stěžovatel dále tvrdí, že výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je vadný, neboť v rozporu s § 68 odst. 1 správního řádu neodkazuje na relevantní zákonné ustanovení; s touto žalobní námitkou se krajský soud řádně nevyočádal. „Příloha č. 5“ (vyhlášky č. 294/2015 Sb.), stejně jako „§ 8“ (vyhlášky č. 294/2015 Sb.) nejsou odkazem na ustanovení, jsou-li tyto dále děleny do odstavců, tím spíše za situace, kdy žádné z ustanovení § 8 neobsahuje zákaz, příkaz, či dovolení, a tedy vůbec není zřejmé, jak mohlo dojít k jejich porušení.

[9] Stěžovatel tvrdí, že neporušil povinnost podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu řídit se světelnými či akustickými signály, dopravními značkami či dopravními zařízeními. Porušil zákonný zákaz stání v pěší zóně (podle popisu protiprávního jednání), proto měl být uznán vinným jen z porušení § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu, nikoliv § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Tuto právní otázku posoudil krajský soud nesprávně.

[10] Stěžovatel namítá, že z fotografie zaparkovaného vozidla nelze zjistit, zda se jednalo o stání či zastavení, neboť v obou případech vozidlo stojí na místě. Ani ze situačního plánu nelze zjistit, zda jde o *stání* či *zastavení*, neboť ten pouze určuje místo, kde k jednání došlo. Na základě shromážděných podkladů totiž bylo stejně tak možné dospět k závěru, že se jednalo o *zastavení*. Stěžovatel nesouhlasí ani s právním posouzením rozdílu mezi pojmem *stání* a *zastavení*, jak jej krajský soud vyložil. *Odstavením* vozidla je míněno jeho uvedení do klidu na delší dobu (např. § 124c odst. 1 či § 118a odst. 1 silničního zákona), přičemž tento pojem není možné použít pro závěr, že v případě *zastavení* je povinen řidič zajistit „*neodkladné odstavení zastaveného vozidla*“ ve smyslu, jak jej vykládá krajský soud.

[11] Krajský soud nevyvrátil námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů, podle níž správní orgán nijak neodůvodnil, proč se na základě zjištěného skutkového stavu jedná o *stání*, nikoliv *zastavení*. Skutkový stav, který se navenek projevuje tím, že „vozidlo s vypnutým motorem se nachází na pozemní komunikaci“, lze podřadit pod oba pojmy. Správní orgán měl dle zásady *in dubio pro reo* podřadit skutkový stav pod pojem *zastavení* nebo odůvodnit, proč se jedná o *stání*. Správní orgán neprovedl ani žádnou řádnou, přezkoumatelnou správní úvahu, pouze na základě projevu libovůle „vybral“ možnost, která je pro žalobce méně výhodná. Krajský soud přitom již není oprávněn nahrazovat správní úvahu vlastní úvahou. Správní orgán neprovedl správní úvahu nad tím, zda jednání stěžovatele bylo „*stáním*“ či „*zastavením*“, a proto měl krajský soud zrušit jeho rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

[12] V rozsáhlé části kasační stížnosti stěžovatel vyjadřuje nesouhlas se zveřejněním osobních údajů advokáta a stěžovatele na webových stránkách NSS.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou týkající se nemožnosti přístupu do datové schránky společnosti, která ve správním řízení vystupovala jako zástupce řidiče. Stěžovatel tvrdí, že do datové schránky neměl v rozhodnou dobu přístup aktuální statutární orgán, a proto nemohlo být řádně doručeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ani podáno odvolání. K tomu lze uvést, že při doručování právnické osobě, která má povinně zřízenou datovou schránku, není rozhodné, kdo je jejím statutárním orgánem ani další skutečnosti vztahující se k jeho osobě. Doručuje se právnické osobě, nikoliv jejímu statutárnímu orgánu, který je jen osobou oprávněnou k přístupu do datové schránky. Skutečnost, že oprávněná osoba v dané době nedisponovala platnými údaji pro přístup do datové schránky, případně že se jí z důvodů na její straně nepodařilo přijatou datovou zprávu otevřít, nemá na účinnost doručení vliv (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 4. 2019, sp. zn. 23 Cdo 641/2019, ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. 21 Cdo 93/2012; usnesení ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. 32 Cdo 3981/2011, nebo usnesení ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. 33 Cdo 930/2014).

[17] V posuzované věci je ale podstatné, že tvrzené problémy s přístupem do datové schránky společnosti se v přestupkovém řízení nijak neprojeví. Ke změně statutárního orgánu společnosti došlo ke dni 14. 6. 2019, kdy byla původní jednatelka Pavla Dvořáková nahrazena spolkem Ochrana řidičů o. s., jehož měl při výkonu funkce zastupovat Mike Pán. I po tomto datu společnost prostřednictvím své datové schránky se správním orgánem prvního stupně bez problémů komunikovala. Svědčí o tom například vyjádření stěžovatele ze dne 20. 8. 2019, zasláné z datové schránky společnosti. Společnosti bylo dále dne 4. 11. 2019 doručeno rozhodnutí o přestupku tak, že se do datové schránky přihlásila oprávněná osoba. Dne 19. 11. 2019 bylo z datové schránky společnosti odesláno odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Veškeré písemnosti zasílané správními orgány společnosti jako zástupkyni stěžovatele byly doručeny tak, že se do datové schránky přihlásila oprávněná osoba; nedocházelo k doručování fikcí. Nebylo tedy důvodu, aby měly správní orgány pochybnosti o tom, že jménem stěžovatele řádně jedná jeho zástupce. Ze správního spisu tedy nelze dovodit, že by společnost byla paralyzována v možnosti činit úkony prostřednictvím datové schránky.

[18] Na účinnost doručení právnické osobě, která ve správním řízení vystupovala jako zástupce stěžovatele, v tomto případě nemůže nic změnit otázka způsobu zneplatnění přihlašovacích údajů Ministerstvem vnitra. Kasační soud v tomto ohledu jednak připomíná, že se od uživatelů datových schránek vyžaduje jistý stupeň „bdělosti“, zejména při nakládání s přístupovými údaji (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2015, č. j. 4 As 160/2015 - 43, či ze dne 26. 8. 2015, č. j. 3 Ads 21/2015 - 44. Pokud snad vznikl problém s přidělením přihlašovacích údajů oprávněné osobě ze strany Ministerstva vnitra, měl tuto skutečnost v souladu se zásadami bdělosti a péče řádného hospodáře bez zbytečného odkladu řešit ten, kdo byl oprávněn jednat jménem nového jednatele. Ustanovení § 12 odst. 3 zákona o elektronických úkonech umožňuje aktivitu nového statutárního orgánu v otázce zneplatnění přístupových údajů.

[19] Ke stěžovatelem namítaným vadám výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně kasační soud konstatuje, že zmíněný výrok netrpí vadami, které by měly vliv na jeho zákonnost.

Ne každá žalobcem tvrzená nedokonalost či vada správního rozhodnutí má vést k jeho zrušení. *Nezákonnost* je totiž pojmem užším než *vada* (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 As 211/2017-47, nebo ze dne 19. 12. 2019, č. j. 2 Azs 226/2018-29). Výrok dostatečně konkrétně specifikuje ustanovení, která byla porušena, a krajský soud při posouzení této otázky nepochybil. Na tom nemůže nic změnit ani subjektivní přesvědčení stěžovatele, že by bylo možné dané ustanovení formálně specifikovat ještě podrobněji, neboť z dané formulace je nepochybné, jaká pravidla stěžovatel porušil (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2013, č. j. 1 Afs 24/2013-43, či ze dne 2. 5. 2018, č. j. 6 Afs 351/2017-64).

[20] Podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu je při účasti na provozu na pozemních komunikacích každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace. Podle § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu smí v obytné zóně a pěší zóně řidič jet rychlostí nejvýše 20 km/h. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště. Podle rozhodnutí správního orgánu prvního stupně „*porušil nezjištěný řidič motorového vozidla (...) pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že stál v Ostravě na ulici K Šalomounu 2, přičemž nerespektoval svislé dopravní značení ‚IZ 6a‘ – ‚Pěší zóna‘ s dodatkem ‚Zásobování do 6 t 18–10 hod‘, a v působnosti tohoto dopravního značení parkoval mimo vyznačená parkoviště.*“ Stěžovatel tak zjevně porušil povinnost řídit se dopravním značením a také povinnost nestát na místech neoznačených jako parkoviště.

[21] Interpretace rozdílu mezi pojmem *stání* a *zastavení*, jak ji provedl krajský soud, je podle Nejvyššího správního soudu v souladu s právem. Krajský soud vycházel z rozsudku téhož soudu ze dne 8. 6. 2016, č. j. 20 A 2/2015-19, z něhož jednoznačně plyne (zejména jeho body 19 a 20), že pojmem *odstavení vozidla* je myšlena možnost okamžitě uvést vozidlo do pohybu, tedy možnost okamžitého přemístění vozidla. Řidič je tedy primárně povinen zabezpečit provozní situaci, tj. aby jeho vozidlo nepřekáželo dopravě nebo aby bylo případně přemístěno. Tyto závěry jsou logické, platné a přiléhavé i na případ stěžovatele.

[22] Nejvyšší správní soud se v souladu s rozsudkem ze dne 20. 2. 2018, č. j. 9 Ads 295/2016-44, zabýval tím, zda je rozhodnutí správního orgánu prvního stupně přezkoumatelné v části prokázání naplnění pojmu *stání* a nikoli *zastavení*. Správní orgán prvního stupně při rozhodování o přestupku vycházel ze spisové dokumentace, jejímž obsahem je oznámení o zahájení řízení ve věci přestupku, upozornění pro nepřítomného řidiče, obrazová dokumentace přestupku, údaje z veřejné části Živnostenského rejstříku, náhled do centrální evidence policie Ostrava, nákres a mapový výstup přestupku se zaznačením umístění dopravního značení a parkujícího vozidla. Krajský soud shledal, že tyto podklady tvořily pro rozhodnutí ucelený důkazní rámec a správní orgán prvního stupně provedl dostatečné dokazování a vyhověl tak požadavku, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Podle kasačního soudu již z popisu podkladů, které vzal správní orgán prvního stupně v úvahu (zejména upozornění pro nepřítomného řidiče), bylo možné učinit závěr o naplnění pojmu *stání* ve smyslu výše uvedené definice. Uvedené závěry krajského soudu jsou také v souladu s usnesením rozšířeného senátu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71. Krajský soud svým rozsudkem nijak nenahrazoval úvahu správního orgánu.

[23] Polemika týkající se nezveřejňování osobních údajů a plné anonymizace rozsudků není kasační námitkou a kasační soud se jí již opakovaně zabýval; proto nebude své úvahy opakovat a ve stručnosti odkazuje na předchozí rozhodnutí (usnesení ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017-161, rozsudky ze dne 6. 2. 2019, č. j. 9 As 429/2018-35, či ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 As 106/2019-33, atd.).

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud nezjistil ani žádný důvod pro zrušení napadeného usnesení z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl tedy kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[25] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jako úspěšnému účastníku právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu